

Pedagógusok számára meghirdetett tanfolyamok

Meghirdetett programok	Előzetesen jelentkezők létszáma	A tanfolyamon részt vett hallgatók
„Alternatívák az egyes szaktárgyak tanításában” /104. kód/ (tanítók, magyar, történelem, matematika, természettudományok ált. isk. tanárai)	170 fő	143 fő
A többi tantárgy általános- és középiskolai tanárai	63 fő	–

Pedagógus munkaszerepre felkészítő tanfolyamok /105. kód/

Meghirdetett programok	Előzetesen jelentkezők létszáma	A tanfolyamon részt vett hallgatók létszáma
Tankönyvszerzők	31 fő	
Tankönyvszerkesztők	15 fő	3 csoportban összesen 50 fő
Feladatgyűjteménykészítők	41 fő	
Szakmai lektorok	8 fő	
Hanganyag-készítők	3 fő	6 fő
Állóképszerkesztők	3 fő	
Mozgóképszerkesztők	9 fő	
Tantervírók		35 fő 27 fő
Követelménykidolgozók	29 fő	
Vizsgáztatók	77 fő	51 fő
Mérési szakemberek	63 fő	2 csoportban, összesen 37 fő
Szaktanácsadók	69 fő	2 csoportban, összesen 34 fő
Iskolaelemzők	37 fő	16 fő
Tanítási programírók	18 fő	megszervezése folyamatban van
Tanítási program készítő	13 fő	megszervezése folyamatban van
Demonstrációs eszköz-készítők	9 fő	
Játéktervezők	5 fő	

AMBRUSNÉ SZALAI KATALIN
a programiroda külső munkatársa

A PMSZ Projekt 2. alkuratóriumának 1992. évi működése

A PSZM Projekt 2. alkuratóriumának feladatkörébe pedagógiai programok, fakultatív tantárgyi programok és taneszközök fejlesztése, külföldi programok és taneszközök adaptálására kiírt pályázatok elbírálása tartozik. Az alkuratórium munkájában 9 kuratóriumi tag vett részt.

A kuratóriumi tagok munkáját a programiroda képviselője segítette. Az 1992-es évben

2 pályázati ciklusban hirdettünk témákat. Az első ciklus 1992. április 30-án, a második szeptember 30-án zárult. A pályázati kiírás 27 témakörben mintegy 90 pályázati témát nevezett meg. A pályázati kiírás március elején jelent meg. A pályázóktól nem kidolgozott pályamunkákat kértünk, hanem a pályamunka rövid szinopszist, a leendő kézirat legfontosabb paramétereit.

A pályázatok elkészítésére rendelkezésre álló rövid idő ellenére 331 pályázatot vettünk nyilvántartásba. A témák szerinti megoszlást az alábbi lista mutatja:

(01) Kreatológiai kultúra	17	(15) Magyarországismeret	4
(02) Egyéb	5	(16) Munkakultúra	6
(03) Énképfejlesztés, ön nevelés	21	(17) Művészeti kultúra	50
(04) Mindennapi élet	49	(18) Politikai kultúra	5
(05) Érzelmi kultúra	6	(19) Szabadidős kultúra	16
(06) Globalisztika	14	(20) Szellemi kultúra	6
(07) Humanizációs kultúra	6	(21) Szervezési kultúra	3
(08) Inform. kultúra	24	(22) Szociológiai kult.	5
(09) Játékkultúra	13	(23) Tanulás-önművelési k.	7
(10) Jogi kultúra	0	(24) Tájkkultúra	20
(11) Klasszikus humán kult.	4	(25) Tudományos gondolkodás	6
(12) Kognitív kultúra	4	(26) Új enciklopéd. m.	11
(13) Magatartáskultúra	8	(27) Világkultúra	
(14) Magyarságkép	23		

Valamennyi pályázatot 2-2 szakértő véleményezett, előre meghatározott szempontok alapján, írásban. A véleményekben az *eredetiséget*, a *szakszerűséget*, a *kommunikációs szempontokat* elemezték a szakértők.

Az elkészítendő produktum *szükségességét*, *indokoltságát* is figyelembe véve tettek javaslatot a pályamunka későbbi sorsára vonatkozóan. Ezek szerint „feltétlenül javasolom”, „nem ítéltethető meg”, „kiegészítésre szorul” és „nem javasolom” minősítésekkel összegezték véleményüket.

A 331 pályázatból így módon 59 kidolgozásának támogatását fogadták el.

Ez az 59 pályázat legalább az egyik szakértőtől a feltétlenül javasolom minősítést kapta.

Mivel a kuratórium a pályázatok között – az elfogadottakon kívül – jónéhány támogatásra méltót talált, nem utasította el a pályázót véglegesen. A jó színvonalú pályázatoknak az újr pályázás lehetőségét ajánlotta fel. Ezzel a lehetőséggel 98 pályázó élt.

Az elfogadott pályamunkák szerzőivel a programiroda szerződést kötött a pályázat kidolgozására. A kéziratok, forgatókönyvek, mesterkazetták, hangszalagok a szerződésekben rögzített határidőre folyamatosan készülnek.

A második pályázati ciklusban – amely szeptember 30-án zárult – bővítettük a témákat. Pályázatot hirdettünk alternatív programokhoz illeszkedő taneszközök és tanítási segédletek kidolgozására alternatív iskolák, alternatív tárgyakat fejlesztő csoportok és egyéni pályázók számára.

A második pályázati ciklusban, a KFA-val történt témamegosztás alapján, alkuratóriumunk bírálta el az onnan átirányított 92, a szabadidő kultúrát eltöltésének segítségét célzó pályázatot.

Az első cikusból, a KFA-tól átirányított, valamint az újonnan benyújtott pályázatokkal együtt az alkuratórium 347 pályázat sorsáról döntött. A pályázatok témák szerinti megoszlását az alábbi lista mutatja be:

(01) Kreatológiai kultúra	6	(07) Humanizációs kultúra	1
(02) ( ) Egyéb	25	(08) Információs kultúra	7
(03) Énképfejlesztés, önnevelés	4	(09) Játékkultúra	12
(04) Minennapi élet kultúrája	14	(10) Jogi kultúra	0
(05) Érzelmi kultúra	0	(11) Klasszikus humán kultúra	3
(06) Globalisztika	4	(12) Kognitív kultúra	1

(13) Magatartáskultúra	5	(33) Testnevelés és sportkultúra	3
(14) Magyarságkép, nemzeti identitás	21	(34) Matematikai kultúra	13
(15) Magyarságismeret	3	(35) Természettudományos kultúra	18
(16) Munkakultúra és pályaaorientáció	2	(36) Földtudományi és energetikai kult.	0
(17) Művészeti kultúra	50	(37) Földrajzi kultúra	5
(18) Politikai kultúra	0	(38) Kozmológiai kultúra	2
(19) Szabadidős kultúra	5 + 92	(39) Történelmi kultúra	13
(20) Szellemi kultúra	4	(40) Filozófiai kultúra	0
(21) Szervezési kultúra	2	(41) Környezetkultúra	0
(22) Szociológiai kultúra	1	(42) Ökológiai kultúra	5
(23) Tanulási-önművelési kultúra	2	(43) Hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása	0
(24) Táj kultúra	6	(44) Erkölcsi és etikai kultúra	0
(24) Tudományos gondolkodás	3	(45) Vallási kultúra	1
(25) Új enciklopédikus műveltség	4	(46) Technikai kultúra	3
(27) Világkultúra	1	(47) A termelés, a fogyasztás, a forgalom kultúrája	0
(28) Anyanyelvi kommunikációs kultúra	14	(48) Gazdálkodási kultúra	4
(30) Informatikai kultúra	4	Osszesen	255+ 92
(31) Embertani (antropológiai) kultúra	2		
(32) Egészségkultúra	2		

A pályázatok elbírálása ugyanolyan módon történt, mint az előző ciklusban.

A támogatásra javasolt pályamunkák szerzőivel néhány kivételtől eltekintve még 1992-ben szerződést kötöttünk.

Az elkészült produktumokat ugyanolyan módon állítatjuk elő, mint az első cikluséit.

OROSZ ZSUZSA

a programiroda alkuratoriumi képviselője

A PSZM Projekt 3. alkuratoriumának tevékenysége

A PSZM Projekt szerepe a gyógypedagógiai munka megújításában

A gyógypedagógia területén a Pedagógus Szakma Megújítása Projekt nagy lendületet adott a gyógypedagógiai tanárok gyakorlatmegújító tudományos munkájának. Az Országos Közoktatási Intézetben működő kislétszámú csoport mellett a Bárczy Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző főiskola a hazai gyógypedagógiai fejlesztések egyedüli bázisa. Ez a szűk kutatási bázis többnyire az alapvető dokumentumok megírásával és korszerűsítésével van elfoglalva, és nincs elég ereje annak a sokrétű feladatnak a megoldására, amit az igen sokféle gyógypedagógiai intézményben folyó tanítás tartalmának, eljárásainak, pedagógiai eszközeinek megújítása jelent. A projekt pályázatos rendszere valamennyi, gyakorlatban dolgozó gyógypedagógus számára új lehetőséget teremtett arra, hogy gyakorlatfejlesztési elképzeléseinek kidolgozásához és megismertetéséhez anyagi támogatást kapjon.

A gyakorló gyógypedagógusok az ebben a lehetőségben rejlő kihívásra igen nagy aktivitással válaszoltak. Az ismert tudományos kutatók mellett nagyszámú gyakorló szakember nyújtott be pályázatot. Bár a pályázatokban alig akadt olyan, amelyik téves pedagógiai elképzelésekre épült volna, mindegyik pályázatot mégsem lehetett támogatásban részesíteni.

A pályázatok egy részét azért kellett elutasítani, mivel a pályázó az intézmény